

پروژه (۵)

طراحی و ساخت
ساک دستی

به نام خالق زیبایی‌ها

مقدمه

بی‌شک نظر شما تاکنون به انواع ساک‌های دستی که پس از خرید یک محصول، اعم از خوراکی، پوشاکی، لوازم خانگی و ... در اختیار شما قرار می‌گیرد جلب شده است. حتماً برایتان پیش‌آمده است که با توجه به تنوع ساک‌ها از لحاظ ابعاد، جنس، رنگ، طرح، استقامت، زیبایی و تصمیم بگیرید بعضی از آنها را برای مصرف مجدد نگه‌داری کنید می‌دانید که این ساک‌ها امروزه، بنا بر ضرورت و نیاز در زندگی روزمره، کاربرد فراوان یافته است.

مسئولیت طراحی اولیه و آماده‌سازی چنین محصولاتی بر عهده «طراح گرافیک» است و مراحل بعدی نیز دارد که تا رسیدن به دست مصرف‌کننده باید طی شود. مجموعه این مراحل عبارت است از:

۱- طراحی ۲- آماده‌سازی برای چاپ ۳- لیتوگرافی ۴- چاپ ۵- صحافی

تلاش دانش‌آموزان برای ساخت نمونه‌ای از یک ساک دستی، با توجه به کاربردی بودن این محصول، می‌تواند موجب رشد مهارت در آنها شده و زمینه‌ای را برای رشد توانمندی‌های عملی و خلاقانه‌شان فراهم سازد.

شایسته است معلمان توجه دانش‌آموزان را به شناسایی محیط اطراف و ویژگی‌های فرهنگی و بومی خاص منطقه خود جلب کنند، زیرا این امر می‌تواند در تقویت هویت فرهنگی آنان تأثیر مثبتی داشته باشد.

— این دستورالعمل، تنها جهت توضیح پروژه است و نمونه‌های ارائه برای داشتن یک پیشنهاد یا الگودر اینجا آمده است. شما در تغییر و نوآوری مطالب آزاد هستید.

اهداف اساسی این درس عبارت‌اند از:

- ۱- توجه دادن دانش‌آموز به وسایل و اشیاء کاربردی محیط زندگی خود؛
- ۲- آموزش دقت در دیدن؛
- ۳- آموزش فرهنگ جست‌وجو و پژوهش در فرم‌ها، شکل‌ها و اشیای طبیعی پیرامون ما؛
- ۴- طرح مسئله، ساخت یک حجم کاربردی و بالا بردن مهارت‌های علمی دانش‌آموزان؛
- ۵- آموزش تفکر خلاق؛
- ۶- نشان دادن چگونگی رابطه بین شکل و محتوا به دانش‌آموز

اهداف کلی

- توانایی ایده‌پردازی دربارهٔ یک محصول (ایده‌سازی برای ساک دستی)
- توانایی به اجرا درآوردن ایده (ساخت ساک دستی)

نکته‌ها

- دانش‌آموز در چگونگی انتخاب مواد و نحوهٔ ساخت مدل آزاد است
- شناخت مواد و تنوع آنها
- استفاده از مواد بازیافت
- ۱- برنامه‌ریزی دقیق شما در انگیزه‌دادن به دانش‌آموزان و بهره‌برداری مناسب از وقت و امکانات تأثیر بسزایی خواهد داشت
- ۲- تهیه و آماده‌سازی مواد و تجهیزات لازم قبل از کلاس

یادگیری روند اجرایی یک ایده، به محصول نهایی (دیدن - کپی کردن - تغییر (خلاقیت) - محصول نهایی)

انجام فرایند طراحی و ساخت یک ساک دستی با مواد گوناگون به صورت دلخواه (از نظر فرم - شکل - رنگ و طرح)

پیدا کردن راه حل برای به انجام رسیدن هدف (ساخت ساک دستی)

اهمیت یادگیری پروژه‌ای

- طراحی و ساخت ساک دستی یکی از پروژه‌های «درس کار و فناوری» است در روش یادگیری پروژه‌ای دانش‌آموزان، برای حل مسائل نیاز به تفکر دقیق، بررسی هوشمندانه، جمع‌آوری اطلاعات، تحلیل اطلاعات، پیش‌بینی، تفسیر نتایج و ارائه ایده و طرح دارند در یادگیری پروژه‌ای باید دانش‌آموزان را برای انجام کارهای دستی و به کارگیری ابزارهای فناورانه تشویق کرد در این روش‌ها چون کارها به صورت گروهی انجام می‌گیرد موجب ارتقای مهارت‌های فردی و اجتماعی دانش‌آموزان می‌شود

ویژگی دیگر یادگیری پروژه‌ای این است که دانش‌آموزان با موقعیت‌های واقعی و آشنا مواجه می‌شوند تا برای رفع مشکلات نیاز به چاره‌اندیشی پیدا کنند و بازخوردهای طبیعی از رفتارهای خود دریافت نمایند به طور کلی، یادگیری پروژه‌ای موجب کسب مهارت‌هایی می‌شود که در زیر به آنها اشاره می‌کنیم:

- کسب مهارت‌های فناورانه (به کارگیری ابزار مناسب)؛

- کسب مهارت‌های نظری مانند تفکر انتقادی، تصمیم‌گیری، حل مسئله و خودباوری و ...؛

- کسب مهارت خودآزمایی؛

- کسب مهارت در انجام کارهای گروهی؛

- کسب مهارت برنامه‌ریزی در کارها؛

- کسب مهارت مستندسازی و گزارش‌نویسی

هدف کلی: اجرای فرایند انجام پروژه‌های طراحی و ساخت

با توجه به آنچه گفته شد، هدف از یادگیری پروژه‌ای سوق دادن دانش‌آموزان به انجام فرایند طراحی و ساخت و در نتیجه تغییر نگرش آنان نسبت به انجام فعالیت‌های روزانه در پیرامون خود است به همین دلیل، رویکرد به فرایند انجام کار و تقویت روحیه ایده‌پردازی در دانش‌آموزان مورد تأکید برنامه‌ریزان این واحد درسی است

راهنمای تدریس

- ۱- برنامه‌ریزی دقیق معلم و بهره‌برداری مناسب از وقت و امکانات دانش‌آموزان تأثیر بسزایی در انگیزه‌دادن به آنها خواهد داشت
- ۲- مواد و تجهیزات لازم را قبل از کلاس تهیه کنید
- ۳- جهت استفاده مناسب از زمان کلاس دانش‌آموزان را به گروه‌هایی تقسیم و برای هریک، یک سرگروه تعیین کنید
- ۴- برای راهنمایی، انگیزه‌دادن و کمک به ایده‌یابی دانش‌آموزان کتاب‌ها، تصاویر، فیلم‌های آموزشی و سایت‌های مناسبی را به آنها معرفی کنید
- ۵- به گروه سنی، ویژگی‌های عاطفی و تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان توجه داشته باشید
- ۶- برقراری جلسات بحث و گفت‌وگو در کلاس و هدایت دانش‌آموزان به بهره‌گیری از تجربه‌های افراد خانواده خود در پیشبرد بهتر پروژه از طریق بحث و گفت‌وگو در خانه توصیه می‌شود
- ۷- برگزاری نمایشگاه از آثار دانش‌آموزان در مدرسه، ضمن دعوت از خانواده‌ها برای تشویق و تقویت اعتماد به نفس فرزندان آنها پیشنهاد می‌شود
- ۸- به دانش‌آموزان در هنگام کار سر بزیند و با ارائه توضیح‌ها و راهنمایی‌های لازم آنها را به ادامه کار تشویق کنید
- ۹- به ارزشیابی فردی دانش‌آموزان و تکمیل ارزشیابی کار پوشه‌ها به‌طور جداگانه توجه کنید
- ۱- به ایمنی و بهداشت کار اهمیت بدهید
- ۱۱- قبل از شروع کار، خودتان یک نمونه از مدل ارائه شده بسازید، تا قبلاً با مراحل کار بهتر آشنا شوید
- ۱۲- پس از اتمام کلاس از دانش‌آموزان بخواهید در نظافت کلاس مشارکت کنند

پیش نیازها

طرح گسترده : نقشه ساک دستی قبل از به هم چسباندن اجزاء ساک (تصویر شماره ۱)
پیش طرح : طرح اولیه (خام) که پس از نتیجه گیری نهایی به اجرا می رسد
خط پرش : خط محیطی (اطراف) ساک دستی است، که باید پریده شود و به صورت خط ممتد نمایش داده می شود (تصویر شماره ۱)

خط تا : خطی که برای مشخص شدن قسمت های مختلفی که تا می شود، به صورت خط چین - - - - -
کشیده می شود

ابعاد ساک : ابعاد هر محصول بر اساس نوع محصول و کاربرد آن در نظر گرفته می شود برای مثال :
ابعاد یک ساک دستی مقوایی بر اساس مقوای استاندارد موجود در بازار (1×7 یا 6×9) و با توجه
به کمترین دورریز مقوا تعیین می شود و یا اگر دانش آموزی ساک را برای استفاده خودش می سازد باید ابعاد
ساک را متناسب با اندازه قد خود محاسبه کند به این کار، یعنی رعایت تناسب با توجه به استخوان بندی
فرد، مُدولار می گویند

تهیه مواد اولیه برای شروع پروژه : انواع چسب (مایع - کاغذی - شفاف - ماتیکی - سریش
و) - قیچی - خط کش - پانچ - مقوای رنگی - کاغذ (و یا پارچه - گونی - پلاستیک - طلق و)
(تصویر شماره ۲)

- با توجه به رشد تفکر خلاق، دانش آموزان در استفاده از مواد آزاد هستند
- استفاده از مواد غیر قابل استفاده و یا بازیافتی با رعایت موارد بهداشتی نیز توصیه می شود
لوازم تزئین و رنگ آمیزی : مداد رنگی - ماژیک - گواش (حلال با آب) - رنگ روغن (حلال
با تینر) - رنگ های گیاهی (چای - زرد چوبه و) و مداد شمعی - پاستل روغنی یا گچی - استفاده
از تکه های کاغذ یا مقوای رنگی - کاغذ کادو (یا قسمت های رنگی و طرح دار کاغذ روزنامه، مجله، جعبه
دستمال کاغذی و)

نکته * باتوجه به سن دانش آموزان استفاده از رنگ های شیمیایی (با در نظر گرفتن مضرات آن) توصیه
نمی شود

نکات ایمنی

- دانش آموزان مراقب باشند که هنگام کار با چسب مایع، دست آغشته به چسب را به چشم خود نزنند
- دانش آموزان در استفاده از قیچی احتیاط کنند، مبادا به خود و محیط اطراف آسیب برسانند
- بهتر است دانش آموزان به هنگام کار از یک زیر انداز استفاده کنند تا از کنیف شدن محیط کار جلوگیری

شود

* پس از اتمام کار نیز مواد قابل بازیافت را تفکیک کنند

هدف کلی

طراحی، اجرای فرایند و ساخت ساک دستی

هدف از ارائه این موضوع دستیابی به اجرای فرایند طراحی و ساخت پروژه‌های ساده و تغییر نگرش دانش‌آموزان در انجام فعالیت‌های روزانه در دنیای واقعی با نگاه پروژه‌ای است در این فرایند انجام کار و تقویت روحیه ایده‌پردازی در دانش‌آموزان همواره مورد تأکید برنامه‌ریزان این واحد درسی بوده است

جدول زمان‌بندی اجرای پروژه ساخت

ردیف	شماره جلسه	زمان پیشنهادی (دقیقه)		
		کلاسی	غیر کلاسی	جمع
۱	جلسه اول	۵	۹	۱۴
۲	جلسه دوم	۵	۹	۱۴
۳	جلسه سوم	۵	۹	۱۴
۴	جلسه چهارم	۵	۹	۱۴
۵	جلسه پنجم	۵	۹۵	۱۴۵
۶	جلسه ششم	۵	۹۵	۱۴۵
۷	جلسه هفتم	۵	—	۵
	جمع	۳۵	۵۵	۹